

22.5.2025

Äldrerådets möte

Tid	Torsdag 22.5.2025 kl 10.00–11.47
Plats	Stadshuset, stadsstyrelsens rum, Stadshusgatan 9, Borgå
Närvarande	Leena Sorjonen, ordförande Anja Luoma Lars Heinonen Kirsti Hiltunen Hilka Knuuttila Soili Koskelainen Ros-Mari Aarttila Börje Fagerstedt, suppleant Maija Eklöf, sekreterare
Borta	Carl-Johan Numelin Benita Ahlnäs, suppleant Ove Blomqvist
Gäster	Marko Wahlström, redaktör, Itäväylä

1. Mötet öppnas
Ordförande öppnade mötet kl. 10.02
2. Mötets laglighet och beslutsföret
Mötet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.
3. Val av protokolljusterare
Till protokolljusterare valdes Anja Luoma och Ros-Mari Aarttila.
4. Godkännande av föredragningslistan
Föredragningslistan godkändes.
5. Fritidsdirektör Minna Särelä/ Rehabiliterande gymträning för alla 65+ och chef för idrottstjänsterna Marjo Rantala/ silverkort – Anja Luoma överlämnar initiativet

22.5.2025

Borgå stads äldreåd lämnade in ett initiativ till fritidsdirektör Minna Särelä till Borgå stadsfullmäktige om ledd friskvårdsträning för äldre tillsammans med föreningar i Borgå. Initiativet var utarbetat av Anja Luoma som konstaterade att antalet äldre i Borgå ökar med cirka 1000 personer per år och att det är bra för samhället att så länge som möjligt hålla seniorerna i god form och funktionsförmåga. Att ge ett gymkort till alla pensionärer skulle kosta 7,2 miljoner euro och användningen av kortet skulle bero på personens eget initiativ. Tyngdpunkten i förslaget är att staden ordnar ledd gymverksamhet tillsammans med olika föreningar, så att verksamheten är gemensam och uppmuntrar seniorerna att delta. Som ett exempel nämndes Verdes gymverksamhet för pensionärer tre gånger i veckan. Man hoppades också att Byaskjussen skulle engageras för att göra det lättare att ta sig fram.

Minna Särelä, direktör för fritidstjänster, berättade att fritidstjänsterna omfattar fyra enheter; idrott, kultur, ungdom och bibliotekstjänster. På så sätt är detta serviceområde i ständig kontakt med stadsbor i olika åldrar. Särelä tackade äldreådet för initiativet och konstaterade att initiativet står i centrum för många aktuella teman. Man har konstaterat att andelen äldre utgör en växande andel av befolkningen och man undersöker hur man kan tillgodose behovet.

Särelä berättar att de för närvarande är aktiva inom framför allt två områden

1. Mångsidigare användning av samlingsutrymmen och ökad användningsgrad för stadens lokaler. Målet är att andra aktörer ska kunna använda stadens egna lokaler under tider då staden inte själv behöver lokalerna. Detta är också en klimat- och miljöfråga.
2. Samarbete med frivilligorganisationer och föreningar. Detta är också en säkerhetsfråga. Också samarbete med den fjärde sektorn, det vill säga aktiva privata Borgåbor som inte vill förbinda sig till föreningar.

För närvarande arbetar Borgå stad med ett gemensamt projekt med Aalto-universitetet för att utreda möjligheterna att utveckla frivilligverksamhet och självständiga hobbyer. Goda exempel på verksamhetsmodeller och till exempel beaktande av olika åldersgrupper vid byggande av idrottsanläggningar söks också aktivt både i Finland och internationellt.

Borgå stads idrottsanläggningar utvecklas årligen genom investeringar, både genom att renovera befintliga idrottsanläggningar och genom att bygga nya. Vid planeringen av

22.5.2025

idrottsanläggningar tar man hänsyn till olika åldersgrupper och för närvarande särskilt behoven hos den växande äldre befolkningen.

Just nu bereds en behovsutredning för förnyelse av idrottsplatsen i Vårberga, där man också beaktar hur man uppmuntrar till motion för Borgåbor i olika åldrar och ökar interaktionen och tryggheten mellan olika åldersgrupper. Kraven på tillgänglighet ökar också vid utformning av idrottsanläggningar. Stadens idrottsplatser utomhus är i regel avgiftsfria. Sarelä berättade också att hon i planeringen av trafiken kommer att ta med förhoppningar om att man bättre ska utnyttja Byabussen för att möjliggöra de äldres rörlighet.

Ledd motion ordnas av stadens idrottstjänster och medborgarinstitutet. Dessa parter samarbetar och kompletterar varandras roller och tjänsteutbud för att undvika överlappningar. Målet är att staden ska ha idrott för alla målgrupper och allas behov. Idrottstjänsternas uppgift är att i synnerhet fokusera på idrottshandledning med låg tröskel för de grupper för vilka medborgarinstitutets eller den privata sektorns tjänster inte är tillgängliga. Fullmäktige uttryckte sin tillfredsställelse med planerna och även med den nya kulturserien för seniorer.

Marjo Rantala / chef för idrottstjänster / Guldkort

I Finland finns VOITAS-modellen (styrka och balans) som utvecklats av Äldreinstitutet, och det finns Vertaisveturi-modellen, där en jämnårig leder träning för sina kamrater. Verksamhetsmodellen kan vara att t.ex. Idrottstjänsterna utbildar kamrathandledare som kan vägleda sina egna grupper. Detta kräver fortfarande organisering och samordning av frivilligverksamheten i Borgå. För närvarande finns det också lågtröskelgrupper i idrottstjänsterna, av vilka en del är avgiftsfria. Dessa finns redan till exempel i simhallens gymnastiksal.

Idrottstjänsterna tar i bruk ett guldsimkort på försök i augusti 2025. Kortet är avsett för alla Borgåbor i åldern 70+. I Borgå-info kan du köpa ett laddningsbart kort för 5 € som laddas med en provperiod på sex månader. Med kortet kan du bada varje vardag före klockan 15. Försöket avslutas 27.2.2026. Syftet med försöket är att öka de äldres välbefinnande, öka kännedomen om simhallens tjänster och samla in information om användningen av kortet och dess popularitet. Information behövs för att föra ärendet till beslutsfattarna så att de kan göra kortet till till en fortgående del av serviceutbudet.

22.5.2025

Rådet sade att det guldkortet är en utmärkt sak och välkommet. Rådet betonade dock vikten av tillräcklig kommunikation gällande kortet så att också de som inte besöker stadens webbplats informeras om saken. Det är också viktigt att rådets egna nätverk sprider information om kortet på ett effektivt sätt.

6. Förslag till stadsstyrelsen om ett nytt äldreråd

Det konstaterades att ett förslag om ett nytt äldreråd som skall överlämnas till stadsstyrelsen har lagts fram. Ärendet offentliggörs först när stadsstyrelsen har utsett ett äldreråd. Detta är tänkt att ske i juni. Rådet tackade redan i detta skede de medlemmar och suppleanter som inte fortsätter i rådet för deras insatser under den gångna fullmäktigeperioden.

7. Kommande evenemang

- Borgådagen 7.6 kl. 9–14
 - Plats reserverad (50 €)
 - Medlemmen Knuuttila tar med sig möblerna
 - Medlem Blomqvist har kontakt med Konstfabriken om parasoll och fot
 - Sekreteraren tar hand om marknadsföringsmaterial, broschyrer och frågor till allmänheten
 - Medlemmarna Sorjonen, Knuuttila 9–14
 - Aartila och Blomqvist 12–14
- Seniorveckan 6–12.10 2025, med temat "Lycka växer i gemenskap"
 - 5.10.2025 Invigning av seniorveckan; Kaffe och kaka, stadsdirektörens tal och konsert.
 - Resten av programmet kompletteras tillsammans med stadens olika sektorer och församlingen.
- Äldrerådets dag 22.10. 2025
 - Deltagarna bestäms på hösten.
- Besök av äldreråd från andra städer.
 - Kommer att äga rum under våren -26.

8. Hälsningar från stadens olika nämnder

Inget nytt att berätta.

9. Hälsningar från välfärdsområdets äldreråd

Välfärdsområdets äldreråd har sänt ett utlåtande till välfärdsområdets styrelse om läget för dygnet-runt-vården. Kommittén för organisering av tjänster gav ett svar den 19 mars 2025. Östra Nylands välfärdsområde producerar boendetjänster dygnet runt både som en egen produktionstjänst och som en köpt tjänst. Det finns totalt 478 egna dygnet runt-platser och 349 köpta serviceplatser, dvs. totalt 827 platser. Borgå stad samarbetar med välfärdsområdet vid byggande av kommunala bostäder. För

22.5.2025

närvarande byggs det nya bostadsområdet Vårberga och fem bostadsrättshus i Näse. I svaret framgick också att välfärdsområdets mål är att det år 2030 ska produceras kollektivboende för personer över 75 år. Idag är täckningen 0,91 %. Antalet gemensamma bostadsplatser ska ökas med cirka 160 från nuvarande nivå fram till 2030. I välfärdsområdet har äldrerådet yttrande- och närvarorätt, vilket också önskas av stadens äldreråd.

10. Övriga ärenden

- Samarbetet mellan äldrerådet och ungdomsrådet inleds hösten 2025
- Höstmötena är 28.8, 25.9., 30.10 och 27.11.
- Potentiella besökare på hösten 2025
 - Stadsplaneringschef Jarkko Lyytinen
 - Mikaela Nylander
- Nästa möte med efterföljande lunch är den 22 maj 2025 kl. 10–13.30.

11. Nästa möte 28.8.2025 kl. 10–12, stadshuset, stadsstyrelsens rum.

12. Mötet avslutas

Ordförande avslutade mötet kl. 11.44

Leena Sorjonen
ordförande

Maija Eklöf
sekreterare

Protokolljusterare

Anja Luoma

Ros-Mari Aarttila

Bilagor

-